

70.

4° Divis. 3282 (14)

4570

4° Dep. 3282 (14)

DISSERTATIO IVRIDICA
QVAM
OCCASIONE NOVELLAE XLVII
DE
INDICTIONE
ROMANA,

GERMANIS:

Von Römischer Dinszahl,

SVB PRAESIDIO

DN. HEINRICI LINCKENII,

IVRECONSULTI IENENSIS

AD DIEM XXII. IVLII ANNO MDCLXXIII.

PUBLICAE DISQVIGATIONI SVBICIT

AVTOR

GOTTFRIDVS HOEPFFNERVS,

MOLHUSA-THVRINGVS.

IENAE,

REC. LITTERIS IO. BERNH. HELLERI, 1747.

THE NEW YORK
LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
125 WEST 47TH STREET
NEW YORK 17, N.Y.

THE NEW YORK
LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
125 WEST 47TH STREET
NEW YORK 17, N.Y.

THE NEW YORK
LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
125 WEST 47TH STREET
NEW YORK 17, N.Y.

THE NEW YORK
LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
125 WEST 47TH STREET
NEW YORK 17, N.Y.

THE NEW YORK
LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
125 WEST 47TH STREET
NEW YORK 17, N.Y.

THE NEW YORK
LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
125 WEST 47TH STREET
NEW YORK 17, N.Y.

PRAEFATIO.

Si quicquam ad feliciorum actionum humanarum expeditionem facere potest, illud sane tempus erit, quapropter ejus præcipua habenda est ratio. Non solum enim in prima creatione conditor hujus universi, rerum vicissitudinem inducens, simul temporum determinationem constituit, *Gen. I. 14.* Sed & *Ecclesiastes c. III. 1.* quibusvis negotiis certum tempus assignat in verbis: *Cuique sua est tempestas, & tempus cuique voluntati sub cœlis*; Innuens plurimos hominum actus tempestivitate neglecta praves, temporis autem opportunitate observata licitos esse ac mereri veniam. Hinc & Sapientissimi quique Viri acer-

rimē invehuntur in eos, qui Temporis, cuius jactura irreparabilis est, pretiositatem minime, ut par est, expendentes, inutiliter consumunt, nec sibi nec aliis prodesse laborant. In eo, inquit Senec. *de Brevit. vit. c. 3.* profusissimi, cuius unius honesta est avaritia. Quare nihil magis olim Philosophi juvenum animis imprimere nitebantur, quam: *Nosce tempus, Parce tempori &c.* ut ejus præstantiam ob oculos ponentes nullum sine linea punctum prætermittere, sed potius omne in res utiles ac necessarias impendere discerent, ne aliquando desidis illius epiphonema: *O mihi præteritos referat si Jupiter annos!* exclamare necesse haberent. Hoc Zenoni, hoc Theophrasto, hoc Sapientissimis quibusvis in ore semper fuit, suisque sectatoribus tanquam principium ad vitam beatam consequendam efficacissimum præscribere soliti sunt. Et certum omnino est, quod nihil fere majorem in rebus humanis habeat vim, quam temporis vicissitudo ac varietas. Tempus enim nos exhilarat, idem & mœrores affert, Tempus vere novo campos rosis exornat, idem & iis privat, verbo: Tempus mutat omnia: Hinc & in omnibus rebus bene feliciterque constituendis, expediendis ac tractandis tempori inserviendum esse,

esse, ipsa natura dictitat. Cultui Divino per determinationem Sabbathi ac festorum anniversariorum suum constitutum est tempus, quod sine animæ dispendio profanare non licet; Nec indistincte judicia exercere, negotia secularia expedire, sed tempore convenienti demum hæc omnia rectius peragere permissum. Et quis non videt agriculturam, sationes, messes, vindemias, propagationes in tempore utiliter exerceri, eo vero neglecto aut calore aut congelatione prorsus interire? Annon palam constat, quotidiani victus usum nihil prodesse nobis, ac nocere potius nisi in tempore sumamus? Atque sic optima ratione tum spiritualium, tum forensium ac omnium humanorum negotiorum expeditio tempestivam exposcit occasionem, quam, si quis immutare velit, summam rerum confusionem introducere & commode vivendi rationem è medio tollere videbitur. Hoc probe perpendentes Romani non solum judiciis exercendis certa temporum intervalla præfixerunt, sed & summæ ad Rempubl. redundantis utilitatis intuitu assignarunt tributis exsolvendis, ceu ex INDICTIONIS ROMANAE, Germ. Römer Zinszahl, introductione fusius patet, ut hac ratione subditi præsertim municipales & extranei

res suas domesticas in tempore procurent, quo tributa iis imposita eo facilius ac promptius Magistratui offerre queant. Viderunt quippe Romani, subitanæam civilium pensionum indictionem sæpe cum magna facultatum deminutione conjunctam esse, certa autem ejusmodi temporis constitutione introducta, subditos onerum civilium memores tributa sponte, sine ullo patrimonii præjudicio, fore præstatueros. Ut autem terminus ille pensionibus præstandis præfixus eo melius in omnium perveniret notitiam, receptum est, ut Instrumentis infereretur ista *Romanorum Indictio*, id quod satis confirmat Justiniani *Novell. 47.* quæ solennitas nec hodie in usu esse desiit, sed adhuc rigide observatur à Notariis, quorum plurimi saltem ex usu recepto Indictionis mentionem faciunt, naturam autem ejus exacte vix intelligunt. Quare ejus conceptum ac usum juridicum tam antiquum quam novissimum, præmissa prius ipsa Novella expressum Imperatoris de Indictione in documentis apponenda sancitum continente, methodicaque ejus explicatione, in sequentibus breviter, faxit DEVS feliciter ! tradituri sumus.

NOVELLA CONST. XLVII.

IMPERATOR
IVSTINIANVS AVGVSTVS
IO. PRAEFECTO PRAETORIO,
INTERVM
EXCONSULI ET PATRICIO.

PRAEFATIO.

*Illud omnium honestius esse putandum
documentum, & gesta, & quod om-
nino pro temporis memoria homini-
bus adinventum est, quod ipsa quoque commemora-
tione ornatur imperii. Consules etenim & Indicti-
ones & quodcunque indicium temporum omnino est
apud nos, sunt quidem forsitan & haec significativa
horum quæ volunt, non tamen nos aliquid horum
perimimus, sed maiorem adjectionem eis imponimus,
ut ex maioribus & perfectioribus eis temporum desi-
gnetur cursus, &c.*

CAPVT I.

*U*nde sancimus, eos quicunque gestis ministrant,
sive in iudiciis, sive ubicunque conficiuntur a-
cta,

Et a, & tabelliones, qui omnino qualibet forma Documenta conscribunt, in hac magna civitate, sive in aliis gentibus omnibus, quibus nos praesidere dedit DEus, hoc modo incipere in Documentis: Imperii illius sacratissimi Augusti Imperatoris anno tanto: & postea inferre Consulis appellationem, qui in eo anno est, & tertio loco Indictionem, mensem & diem: Sic enim per omnia tempus servabitur, & pro imperii memoria, & consulatus ordine & reliqua observatione interposita Documentis inadulterata haec valde constituentur.

§. I. Si qua vero apud Orientis habitatores aut alios homines observatio custodiatur in civitatum temporibus, neque huic invidemus, sed praescribatur quidem imperium, sequatur vero, sicut dictum est, Consul & Indictio atque mensis & dies, secundum quam geruntur & conscribuntur quae aguntur, & tum inseratur etiam civitatis omnibus modis annus: Nos enim auferimus quidem priorum nihil, imperiali vero additamento causam augemus. Et inchoetur mox autore Deo à precedente prima Indictione ita quodammodo eis scribentibus: Imperii Justiniani Sacratissimi Augusti & Imperatoris anno ii. post Consulatum Flavii Belisarii clarissimi viri anno 2. die autem tot & tot. Kal. &c.

CAPVT

CAPVT I.

EXHIBENS

METHODICAM HVIVS
NOVELLAE EXPLICATIONEM.

§. I.

A ppositam nostram Novellam breviter methodice tamen explicaturi, dispelcimus in *Inscriptionem* & *Novellam* ipsam. *Inscriptio* tria continet: *Denominationem*, *Autorem* & *Locum*, ad quem scripta est.

§. II. *Denominationem* quod attinet, vocatur Novella, ut facile patet ἐλλειπτικῶς subintellecta voce Constitutionis aut Decisionis vel etiam Legis.

Qua occasione observandum, quod postremæ Justiniani Constitutiones, quæ post Codicem, Pandectas & Institutiones sparsim promulgatæ sunt, *Novellæ* dicantur, non ideo, quod nova atque à veteribus distincta jura contineant, ut putat Cedrenus, sed quod post Codicis repetitæ prælectionis perfectionem novissime sint editæ; Hinc nihil aliud sunt, quam posteriores leges, quæ prioribus superadditæ sunt, sive prioribus derogent, sive eas abro-

B

gent,

gent, five quid novi juris constituent, five etiam vetera & priora jura tantum confirmant. Sicuti enim non semper novum dicitur, quod ab antiquo est diversum, sed & interdum illud, quod de veteri participat, *arg. §. 3. Instit. quib. mod. toll. obl.* Ita & Novellæ non semper dicuntur, quæ novum jus constituunt, quandoquidem hoc de substantia earum non est; Sed & interdum, quæ illud, quod ante obtinuit, confirmant ac renovant, ulu & necessitatibus reipubl. id exigentibus. Non autem putandum est, ac si postremis hisce Constitutionibus Novellarum nomen primitus sit inditum, nam & olim Legibus post primas sancitis id tributum fuisse, apparet ex eo, quod plurimæ Constitutiones Codici repetitæ prælectionis insertæ in *Const. Just. de Emend. Cod. Justin. §. 2.* vocentur Novellæ; quod post Codicem Justinianum noviter ab Imperatoribus fuere constitutæ ac Codici posteriori insertæ, *ad d. l. 29. & l. 34. in fin. C. de In-off. test. l. 29. in fin. C. de Testam.*

§. III. Istas autem Constitutiones Imperator non ut ante factum peculiari systemate comprehensas edidit, sed post mortem ejus collectæ demum in lucem prodierunt. Et hoc exinde patet, quod generale aliquod præmium & Constitutio

tutio confirmatoria Novellarum desit, quæ tamē
cæteris juris libris semper adjecta est, hocque ip-
sum argumentum nobis præbet, eas post mortem
demum Imperatoris ab alio quopiam collectas,
atque in hoc opus congestas fuisse. *Editio illa-*
rum plus vice simplici facta est, circa quam ab ini-
tio notandum, quod hæc nostra Novella cum aliis
ferme omnibus Lingua Græca conscripta fuerit,
paucissimæ namque excipiuntur, quæ Latino con-
stant stylo, ut diligentissime annotavit Anton. Au-
gust. in Paratit. Novell. Rationem suppeditat Fr.
Balduin. *in Protbeor. ad N. Const.* adeoque Græcus
textus omnium confessione pro fonte habendus
est, interim diu latuit, velut obrutus ac sepultus te-
nebris Bibliothecarum Græcarum & Italicarum,
ut ita per aliquot secula caruerit Græco & authen-
tico Novellarum textu orbis Christianus, non si-
ne insigni juris detrimento, usque dum avorum
nostrorum memoria, ubi alia plura vetustatis mo-
numenta erui & in lucem proferri cæperunt, hæc
quoque seculo nostro contigit felicitas. Prima
vero laus hac in re non immerito debetur Gregorio
Holoandro, qui ut corruptos juris civilis libros
accuratiores reddidit, ita & primus Novellarum
textum authenticum Græcum ex *libro Bononiensi,*

qui ex manuscripto Florentino depromptus fuit, in lucem protraxisse, ac in Latium vertisse fertur sermonem, unde hujus Viri opera *prima Editio Graeco-Latina*, quæ ab ejus nomine *Holoandrina*, ac à Senatu Norico, qui huic operi sumptus subministravit, *Norica* nuncupata est, in lucem prodiit anno à nato Chr. 1531. Cum autem prima statim vice non potuerint omnia ad perfectionem omnibus numeris absolutam redigi, longo tempore post Henricus Scrimgerus ex pleniori manuscripto Venetiis nacto defectum *Holoandrinæ* supplevit, ac perfectius exemplar edidit apud Henricum Stephanum dictum *Scrimgerianum*. Tandem cum universo Juris Corpore aucta illa Editio prodiit Antverpiæ anno 1575. apud Christoph. Plantinum cum *prefat. Lud. Charondæ*.

§. IV. *Latinas Versiones* quod concernit, illarum *prima* fuit *Juliani*, Antecessoris & Jcti tempore Justiniani celeberr. qui Novell. non verbotenus, sed compendiose ac succise, ipsa saltem Constitutionum summa retenta, in Epitomen redegit, quæ postea aliquoties reiterata ac à variis autoribus prelo excusa est. *Alteræ* Novellarum Versio Latina, qua Accursius & Interpretes utuntur, edita est ab autore in certo latini Sermonis for-
san

san ignaro, ut conjicit Molinæus *de Usur. quest. 1.* quæ fere sola hodie circumfertur in Corpore juris, & in novem collationes distincta est; Illam tamen Alciat. *in Edit. Nov. Holoand. in Epist.* Barbaram dicit, ut qua verbum verbo satis quidem fideliter, sed non satis feliciter redditum, quamvis ejus auctoritatem ex antiquitate commendet Cujac. *lib. 4. obs. 38.* Atque illam Juliani Epitomen & hanc pleniorē Latinam Versionem ad verbum translata[m] ita inter se opposuerunt Dd. qui Bulgaro fuerunt coætanei, ut *Juliani Epitomen* suppresso nomine Juliani allegarent titulo Novellarum; Latinam vero versionem authentici nomine indigitarent, ut ita apud illos Novellarum nomen quanquam vetustissimum desierit frequentari, & ejus loco usurpatum fuerit nomen Authenticorum, quod tamen ab initio neque Justinianus neque Tribonianus unquam ipsis imposuerat. Vid. Ant. August. *in præf. ad Epit. Julian.* Arthur. Duk *de usu & aut. jur. civ. lib. 1. c. 4. §. 16.* & Rittershus. *ad Nov. Proëm. c. 1. & 4.* Et haec obiter ductu Denominationis Novellarum adjicienda esse, putavimus.

§. V. *Autor nostrae Novellae quis sit, patet ex Inscriptione, nimirum Justinianus Imperator,*

tor, qui & Institutionum, Digestorum ac Codicis, totiusque Juris Corporis autor est; De hujus vita, moribus ac rebus tam pacis quam belli tempore præclare gestis ut plura dicantur, instituti nostri ratio non permittit. Consulatur Dissert. Domini Præsidis *de Anatocismo c. 1. n. 1. & seq. ibique alleg. Matth. in Theatr. histor. ad vit. Justin. cap. 2. cum Giphano. in Orat. sive Comment. ad Imp. Justinian. Procop. Paul. Diacon. Zonar. & aliis.*

§. VI. Scripta est hæc Novella, ut itidem ex inscriptione patet, ad Joannem Præfectum Prætorio, Exconsulem & Patricium. Erat hic Johannes, natione Cappadox, ut ut Justiniano præ cæteris charus & acceptus, affectibus nimis deditus, divitiis tantopere inhians, ut odium totius populi Constantinopolitani adversus se concitaverit, rudis quidem, at nihilominus propter magnam indolem & naturæ, qua pollebat, vim excellentem ad tantum honoris fastigium evectus, ut suprema post Imperatoriam dignitate gauderet; In tantum enim præfecti prætorio potestas primis temporibus admodum exigua *l. 2. §. 15. 19. de Or. jur. l. un. pr. de Off. præf. præt.* excreverat, ut ipsius Imperatoris vice fungeretur, ac nulla ab ejus sententia valeret provocatio *d. l. un. §. 1.* Atque ad hujus

mu-

muneris præcellentiam refert JCtus in *d. l. §. ult.* quod à sententiis præfectorum minores ætate non ab aliis Magistratibus, sed ab ipsis solis præfectis restitui potuerint, *add. l. 17. de Min.* Quorum autem prætoriorum præfectus fuerit Joannes, indicat rubr. *Nov. 1.* quæ habet: *Imperator Justinianus Augustus Joanni Gloriosissimo sacrorum per Orientem Prætoriorum præfecto, iterum Exconsuli & Patricio.* Patricius dicitur Joannes non eo sensu, quo vulgo uti consuevit, sed quod fuerit proximus post Imperatorem Consiliarius, quibus hæc Patriciatus dignitas conferebatur, ipsis Imperatores specialem quasi reverentiam deferrebant, ac eo ornatos parentum nomine dignabantur, §. 4. *Instit. quib. mod. jus patr. potest. solv. l. 5. C. de Cons.* Quod Claudiano lepidi joci materiam tribuit. Is enim in Eutropium Patricium, cujus bona publicata & in fiscum coacta erant, sic ludit:

Direptas quid plangis opes, quas natus habebit?

Non aliter poteras Principis esse pater.

atque hæc de Inscriptione *Nov.* dixisse sufficiant.

§. VII. *Ipsam Novellam* quod concernit, agit ea de forma & clausulis solennibus cuilibet Instrumento inferendis. Et quidem non incommode diviseris eam in *Prefationem* & ipsam *Constitutionem*.

tionem. In illa ostenditur, non inepte in Instru-
mentis & actibus tam judicialibus quam extraju-
dicialibus, ac omnibus aliis negotiis, in quibus
temporis designatur cursus, anni quoque Impera-
toris mentionem fieri, atque ut hoc confirmet, in-
cipit Imperator à Romani imperii cunabulis, ac
prosperum ejus progressum fusius persequitur,
tandemque concludit, absurdum fore, in Docu-
mentis & in iis, quae in judiciis aguntur, & abso-
lute in omnibus, in quibus memoria quaedam fit
temporum, non imperium his praeponi; *Hæc*
iterum est bipartita, ac in priori ejus parte præci-
pitur, ut omnes tabelliones & scribae tam in urbe
quam provinciis, qui negotiis civium dant ope-
ram, ut ea describant, Documentis sive Judiciali-
bus sive extrajudicialibus præponant (1.) nomen
Imperatoris ejusque imperii annum, (2.) inserant
Consulis appellationem, qui in eo anno fuerit,
(3.) *annum Indictionis*, (4.) mensem & (5.) mensis
diem. Neque hæc sine ratione præcipit; Sic e-
nim, ait, imperii memoria & consulatus ordo non
solum conservatur, sed etiam ipsa Instrumenta ab
omni falsitate incorrupta præstantur, quarum ra-
tionum prior ab honesto, altera ab utili ducta est;
Quia vero apud nonnullos alia quoque recepta
erat

erat consuetudo, ut Instrumentis etiam Urbium tempora à primo earum ortu computari solita, insererentur, Imperator quoque hunc morem præter superius recensita capita retineri jubet, quippe qui priori consuetudini nihil detrahere, sed aliquid potius addere voluit. *Alteram Constitutionis partem* ad scopum nostrum parum facientem cum Epilogo brevitatis gratia præterimus.

CAPVT II.

DE

INDICTIONE IN GENERE,

EIVSQUE

DVPLICI SIGNIFICATV.

§. I.

Cum ex dictis manifestum sit, quod ex Constitutione Justiniani ad solennem Documentorum formam tam necessaria sit Indictionis appositio, ut nullis literis, privilegiis, aut Instrumentis fides habeatur, quibus ejus numerus non est assignatus, id quod etiam Constit. Maximil. Vom Unterricht der Notarien, zu Cölln de anno 1512. §. und nach dem von gemeinen Rechten, etc. quoad

ad usum modernum confirmat, ideoque ejus naturam paulo accuratius jam investigabimus.

§. II. Dictam vero vult Onuphr. Panvin. Indictionem non ab indicendo tributo, sed ab indicando, ita ut Indictiones perinde dicantur ac Indicationes, quod Constantino calitus ostenso crucis signo victoria de Maxentio significatu & indicata fuerit. Verum rectius ab aliis deducitur ab Indicendo, quod sc. determinata temporis periodo ad finem tendente vel etiam plene finita universæ ditionis Romanæ subditis annunciatum & indictum fuerit, ut tributa pro ratione facultatum iis imposita sine exactiōe in fiscum Romani imperii inferrent.

§. III. Ut autem eo melius intelligamus, quid & quotuplex Indictio fuerit, prænotandum erit, TRIA fuisse *pensitationum genera*, ex quibus ærarium Reipublicæ Romanæ constabat. Sicut enim Imperatores Romani ex devictis Germaniæ provinciis triplicem perceperunt pensionem, quarum una *Vectigal*, altera *Tributum*, tertia vero *reditus* dicta fuit, uti latius demonstrat Lehmann. in *Chron. Spir. lib. 1. cap. 10.* per tot. quod propter varia notabilia ibidem proposita notatu dignum est; Ita quoque ex aliis provinciis Romani imperii tria per-

perceperunt Collectarum genera, *Canonem* sc. *Oblationem* & *Indictionem*. In *Canonem* referebantur omnes ordinarii redditus, v. g. portoria, vectigalia, omniaque alia fisco quoquo jure, ordinario tamen, cedentia. *Oblationes*, hodie subsidia dicta, erant largitiones & auxilia à subditis Principi præstita ex poculentis, esculentis, & venditione mercium; *Indictiones* vero erant Collectæ, quas Princeps proprio Edicto indicendo populis imperabat, & solvebantur per tres separatos terminos singulis quindecim annis divisim in tria lustra, h. e. in tria quinquennia, ex quibus illi quindecim anni constabant. Cujac. *ad Nov. 149. cap. 1.* Dn. Brunnem. *ad l. 1. C. de Indict.* Quandoque Indictiones augebantur. *Superindictionibus*, quæ nihil aliud erant, quam augmentum indictionis & contributionis ordinariæ ex publica necessitate impostum. Hoc nomen tamen, tanquam odiosum, paulo post sustulerunt, & superindictum quoque Indictionem & Canonem vocarunt. *l. 1. C. de Indict.* vid. Dn. Brunnem. *ad l. un. C. de Superind.* & Perez. *ad C. eod. tit. n. 1.* Alias Indictiones quoque vocantur Collationes in *l. 2. §. 2. de Usufr.* it. Tributum in *l. ult. §. 2. de Conf.* nec non Collectæ *Cic. l. 2. de Orat.* Et nihil aliud fuerunt, quam hodie-

diernae collationes, *Steuren*, ut cum Budaeo
notat Modestin. Pistor. *Vol. 1. Consil. 4. n. 12.*

§. IV. Liceat igitur Indictionem describe-
re, quod fuerit annona seu tributum, h. e. annona-
ria seu tributaria functio, vel certa tributi species,
subditis pro modo facultatum imposita. Inde li-
quet (1.) non omnibus aequaliter Indictionis mu-
nus fuisse impositum, cum inaequalis fuerit subdi-
torum substantia. Certum quidem illud est, nul-
lum fuisse habitum discrimen pauperum ac divi-
tum, sed quemlibet ad hujus oneris praestatio-
nem Edictum obligasse; Veruntamen certa ejus
quantitas specificè non constituta, sed ex diversis
patrimoniorum viribus aestimata fuit. Unde &
Alciat. in l. Ind. publica. de V.S. Indictionem di-
cit esse id, quod Edicto Principis subditis indicitur,
ut plurimum certam quantitatem non comple-
ctens, procul dubio propter bonorum diversita-
tem, secundum quam praestanda fuit. (2.) Li-
quet, non esse Indictionem accensendam muneribus
personalibus, cum nec animi aliqua provisio-
ne nec corporalis laboris intentione sine aliquo ge-
rentis detrimento potuerit expediri, sed Realibus
seu Patrimonialibus, eo quod fuerit indicta bonis
possidentium, ita, ut certa pensio ratione illorum
certo

certo tempore, quod erat quinquennium, solvenda esset. Perez. quidem *ad C. de Jud. num. 6.* eas refert ad onera mixta propterea, quod quidem directo rem ejusque aestimationem respiciat, sed obligatio & vinculum solvendi personæ adhæreat; Verum hac ratione omnia munera patrimonialia ad mixta essent revocanda, cum à personis rerum possessarum intuitu exigantur, ita tamen, ut causa movens res ipsa sit; Quapropter alii probabilius Indictiones ad munera realia referunt, juxta *l. fin. C. de mun. patr.* Vid. Dn. Eckolt. *ad Pand. tit. de mun. & hon. §. 5.* Alias differentia inter munera personalia, patrimonialia & mixta ex perlectione *cit. loc. & §. seq.* ut & Magnif. Dn. Struv. *Exerc. 50. th. 60. & seq.* hauriri poterit.

§. V. Erant autem primis temporibus Indictiones onera extraordinaria, quæ superior extraordinem extrema necessitate coactus, ad tempus imponebat, unde temporariæ indictæ sunt, ut patet ex *l. 28. de Usufr. leg.* Verum cum eadem necessitas diu duraret, nec melior Reip. status appareret, factæ sunt postmodum pensitationes ordinariæ, h. e. tales, quæ lege certam quotannis recurrentem ac statutam acceperere præstationem, adeo ut iis aliud nomen imponeretur, & vocarentur Ca-

non. l. 1. C. de Indict. vid. Besold. in Thes. pract. sub voc. Steuer, Schakung. Quare nullam domum vel sacri patrimonii vel emphyteutici juris vel hominum privatorum, etiamsi privilegium aliquod habere doceatur, ab hac necessitate eximit d. l. 1. C. de Ind. quia hoc onus ordinarium factum, cum singulis annis exigi potuerit, ac nemo prætectu dignitatis ab ordinariis se excusare possit. l. 5. § 10. C. de ann. & trib.

§. VI. Et retinuit quoque usque adhuc nostra tempora indictionis munus ordinariam præstationem; Quod enim Romanis Indictio dicta, illud hodie generali appellatione juxta superius monita vocatur Collecta, eine Steuer, quæ est contributio publica pro reip. commodo vel necessitate à Magistratu indicta. Collectam autem intelligo eam, quam quotannis pro bonis ac possessionibus solvunt subditi Jährliche Anlage, Schakung, Steuer, ut discernatur ab ea, quæ statutum tempus non habet, sed necessitate cogente exigitur, quæ & olim ab ordinario Indictionis munere fuit diversa. Collectæ namque hodie aliæ sunt ordinariæ, quæ à lege certam sive quotannis sive casu determinato emergente recurrentem ac statutam habent præstationem, ut paulo ante innuimus, alia

lia extraordinariae, quae extra ordinem ob casum necessitatis imponuntur; Ultraeque iterum vel Universales sunt, *Reichs-Steuren*, vel Circulares, *Creis-Steuren*, quae propter negotia circularia, imponuntur, vel Provinciales, *Land-Steuren*, quas Status imperii pro utilitate provinciae & territorii sui subditis suis indicunt, de his autem omnibus ut differamus, propositi nostri non est. Consultatur Klock. *de Contribut.* Dn. Fritsch. *in Man. Jurisprud. publ. sub voc. Collecta.* Wehner. *in Supplem. Observ. Pract. sub voc. Steuer*, & Besold. *in Thesaur. sub eod. voc.* ubi plura exhibet.

§. VII. Ne vero improvisa tributorum indictorum exactio dispendium Provincialibus afferret, ideoque indictio prius apud acta Praefecto Praetorio insinuata est, qui ex officio indicebat Praesidibus, ut scirent, quid, quantum & pro qua caula fit solvendum, Praesides vero hoc significabant provincialibus ante terminum solutionis, ut se pararent ad decretam summam solvendam, & ut omnibus innotesceret, quantum pro unoquoque jugero, aut villis, aut praediis, aut alio quolibet, item quantum in auro, argento, speciebus, earumque aestimatione inferre deberent; Ideoque ut omne damnum ex subitanea Indictione prove-
niens

niens evitaretur, eoque melius ad solutionem se praepararent, Indictio mature subditis significata fuit, ut probat praecipue *l. fin. C. de Ind.* ibique Perez. *num. 3. § 4.* & Dn. Brunnem. *it. Nov. 128.* Et cum singulis quindecim annis Indictiones per tres distinctos terminos juxta superius dicta praestarentur, hisce vero praeterlapsis novus census describeretur, ideoque non solum mos tempus numerandi ab indictionibus obtinuit, sed & adjectio Indictionum in Instrumentis recepta est, ut subditi cujusvis termini ad solvenda tributa constituti meliorem haberent notitiam, Cujac. *ad Nov. 149. cap. 2.* Jung. illa, quae *inf. cap. 4. de Causis Indictionis exhibentur.*

§. VIII. Hinc ex Indictione hoc modo considerata nata est alia *Indictio*, quæ est *spatium quindecim annorum ad recipienda tributa institutum.* Nos Indictionem in hac Dissertatione non tam in priori significato, quatenus est onus seu munus subditis per Principem vel Imperatorem impositum, sed potius in posteriori consideramus, quatenus videlicet est spatium illud temporis, quod erat trium lustrorum, h. e. trium quinquenniorum, quo exigebantur hujusmodi Indictiones, seu munera; Melioris tamen illustrationis gratia illa omnia

nia præmittenda fuerunt. Sicut & in subsequen-
tibus convenientioris explicationis causa prior In-
dictionis significatio neutiquam negligenda est.
Notandum autem, quod non statim per Indictio-
nes tempus numerari cœperit, sed tum demum,
postquam anniversariæ factæ. Antea enim sole-
bant per Olympiades tempora numerari, quarum
quælibet quinque annorum cursum designabat,
ante quas nulla certa historiæ aut temporum ratio
habebatur, qua de re etiam Illustris Scaliger in *Eu-
sebio suo, quem vide.* Quo ritu sublato Romani
propter tributa Tempus per Indictiones numera-
runt, quod inde usque ad hæc nostra tempora in-
valuit. Quoties igitur hodie literis aut privilegiis
Romana inseritur Indictio, semper denotatur spa-
cium trium lustrorum tempus complectens ac tri-
plicia subditorum Romani imperii tributa desi-
gnans. Atque in hoc significato convenienter vo-
catur Römische Zinszahl, weil die Unterthanen
alle 15. Jahre dreymahl haben ihre Zinse zahlen
müssen.

§. IX. Sed illud hic quæstionis est: Cur
quindenarius ad tempus per Indictiones supputan-
dum numerus præcise sit constitutus, ita ut quindecim
annis peractis Indictio ad primum revertatur?

D

Fate-

Fatemur sane, quod hoc vix solida ratione possit decidi, cum à mero Legislatoris dependerit arbitrio. Besold. *in Thes. pract. sub voc. Römischer Zinszahl* à simili rationem deducit, dum asserit, quod, ut quindecim annorum periodo aliquid coeptum absolveretur, & in tabulas publicas referretur, nullam aliam apud antiquas hujus temporis memorias rationem reperire posset, nisi stipendia militaria, cum quindenis emeritis miles honesta missione concessa capitationis immunitate, si vellet, solutus militia abire posset. Covarr. *lib. 1. var. resol. c. 12. n. 5.* Indictionem ex ea ratione non ultra quindecim annos extendi, sed in tria lustra divisam esse asserit, quod olim indictio certi census aut collectæ Reip. solvendæ quinto decimo quoque anno facta, hujusque summæ solutio in tres distincta fuerit partes & tempora, ut tandem quolibet quinquennio tertia pars præstaretur; Verum an hoc rationem constituere possit, Benevolo L. dijudicandum relinquimus. Si conjecturis iisque probabilibus uti licet, videtur distingui Indictio in tria lustra ad exemplum ternæ lustrationis Romanæ, cum quinto quoque anno moris esset, urbem Romam lustrari, ut census solutio ad judicium lustrationis quinto quoque anno fieret; Quapropter

ter Varro *lib. 5. de Lingv. Lat.* Lustrum inquit nō
minatum tempus quinquennale, à ludendo, id est,
solvendo, quod quinto quoque anno vectigalia
& tributa per Censores solvebantur. Vid. Rosin.
Ant. Rom. lib. 5. c. 17. ibique alleg. *Dionys. Halicar-*
nass. & Liv. Non repugnamus tamen & hanc
rationem à simili deductam suis non carere diffi-
cultatibus. Lucæ de Penna rationem *in l. Indictio-*
nes C. de annon. & Trib. propositam, quasi propte-
rea tria lustra Indictiones continerent, quod primo
Asia, secundo Africa, tertio Europa censeretur,
tanquam fide historica destitutam non immerito
rejecit Covarr. *lib. 1. var. res. cap. 12. n. 5.*

CAPVT III.

DE

INDICTIONIS ORIGINE ET COMPUTATIONE.

§. I.

Non inepte Imperator noster §. 1. *Inst. de Test.*
ord. præcipit, nihil antiquitatis penitus igno-
rari debere. Quantum enim ad solidiorem alicu-
jus rei cognitionem conferat antiquitatis cognitio,
dici vix potest, Quare è re nostra erit, præmissa

D 2

signi-

significatione Indictionis, in primam illius originem, quantum ex Scriptoribus colligi potest, inquirere. Cum vero de ea variæ apud varios extent sententiæ, saltem potiores quæ aliquilibus rationibus niti videntur, in medium prolaturi sumus.

§. II. Et quidem primum Cedrenus ejus primordia refert ad tempora Theodosii M. quando inquit : ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς μεγάλης Θεοδοσίας ἤρξαντο ἀριθμεῖσθαι αἱ εὐδικταί, quæ opinio inde fortasse manavit, quod primus feratur Theodosius ordinariam Indictionibus præstationem imposuisse, uti tradit Dn. Brunnem. *ad l. 2. C. de Ind.* Verum utut hæc ita sint, non tamen videtur concludi posse, eas tunc temporis primum fuisse inventas, cum per aliquot secula extraordinaria fuerit earum præstatio, ut ex discursu *cap. præced.* patet. Alii Indictiones circa illud tempus, quo Constantinus M. imperio præfuit, quod contigit circiter annum Christi 313. ortas esse contendunt, rationemque reddunt hanc, quod hoc tempore auspiciis crucis prælatæ victus Maxentius, Christiana que religio in libertatem vindicata florentissimum caput extollere cœperit, unde cum omnes Gentilium superstitiones ac vanos Deastrorum cultus radicitus extirpare sibi proposuerit hic Imperator, asserunt, quod solennes Græcorum
ludos

Iudos in Olympicis, in quibus Diis sacrificabatur, inhibuerit, ac per hoc usitatum per Olympiades tempus numerandi morem sustulerit, noviterque constituerit, ut ab eo tempore, tanquam à nova epocha partæ tranquillitatis Ecclesiis Christi, Nicæni conventus autoritate interveniente, annorum ratio per Indictiones iniretur, quam lententiam probat Boxhorn. *in Tab. suis Chron.* & cum ipso plures alii.

§. III. Porro Joseph. Scalig. *de Emendat. Temp. lib. 5.* putat, ab exhibitione munerum quinquennialium usque ad vicennalia statuta periodo annorum quindecim esse numerum Indictionis inventum, verum & hanc opinionem lubrico inniti fundamento, pluribus ostendit Besold. *cit. loc.* Quare, cum ex omnium ferme asserto Indictiones tunc sint introductæ, cum Romani universo fere dominati sunt orbi, ac plerasque nationes & terras sibi fecere tributarias, ideo temporibus *Octavii Augusti* initium eas sumsisse, plerique existimant, quod ut magis confirmet, innituntur verbis Evangelistæ, qui tempore nativitatis CHRISTI, *τῇ πρώτῃ ἀπογεαφῆν*, die allererste Schakung cœpisse, scribit. Et sane licet hac in re Scriptores maxime varient, nihilque certi determinent, præ cæteris ta-

men probabilis videtur opinio eorum, qui Indictionis originem Augusto adscribendam putant, cum is non solum primus universo orbi tributa indixerit, *Luc. II.* sed & computatio, ut jam patebit, hoc tempus præsupponat. Etenim primum Indictionis terminum nemo fere calculatorum refert ad tempora Theodosii aut Honorii, licet iis Indictiones ordinariorum munerum naturam induerint, nec etiam ad Tempora Constantini, quamvis per eas tunc temporum cursus designari ceperit, sed potius ad tertium ante Christum natum, quo Augustus regnavit, annum.

§. IV. Et hanc ultimam sententiam post *Acc. in l. 1. §. ult. C. de Just. Cod. conf.* Juris utriusque Interpretes amplectuntur, præsertim *Specul. in tit. de Instrum. edit. §. breviter. n. 5.* Quamvis enim Andreas Alciat. *lib. 8. Parerg. cap. 1.* paulo ante Justinianum censeat hunc coepisse morem, ipsum tamen refutat Covarruv. *cit. lib. 1. var. res. c. 12. num. 5.* per Chron. Comit. Marcellini, ubi ætati Theodosii Indictio adscripta est, & acta Concilii Chalcedonensis ante Justinianum celebrati, quapropter concludit, originem ab illa Indictione deducendam esse, quam Cajo Antistio & Lælio Balbo *Coss.* anno quarto ante Christum natum
 Augu-

Augustus instituit, autore Dion. *lib. 55.* Et quamvis *Luc. II.* eo demum anno, quo Christus natus est, Indictionem institutam esse dicatur, ut propterea Speculat. Lucas de Penna & alii Indictiones ab eo Edicto coepisse asserant. Tamen Covarruv. cit. loc. *inter ipsam Indictionem & ejus executionem* distingvit, ita, ut Indictionis computatio inceperit ab anno Edicti Romæ maturo consilio propositi ac decreti, non ab ejus executione, quæ demum primo anno nativitatis Christi contigit; Atque huic Covarruv. sententiæ non solum testimonium Dion. citatum, sed & ipsa computatio Indictionis suffragatur. Jung. Excell. Dn. VVeigel. *in aureo Spec. Temp. Civil. cap. 6.* ubi ait: *Ben denen alten Römern ist eine 15. jährige Reihe, wie etliche meinen, vom Kayser Augusto, 3. Jahr vor Christi Geburt angeordnet worden, welche Indictio die Römer Zins-Reihe heisset.* Recepta hoc modo Indictione postmodum etiam, dum anniversaria facta est, obtinuit numeratio temporis per eam instituenda. Vid. c. 2. §. 8.

§. V. Considerata igitur Indictionum origine & præsupposito hoc principio, quod ultra quindecim annos non progrediantur, sed iis præterlapsis de novo incipiant, jam ordinis gratia ipsarum

rum

rum indictionum calculus considerandus erit. Qualiter vero possit investigari Indictio, habetur in *Gloss. c. inter dilectos l. IX. de Fid. Instrum.* Videlicet sic procedendum, ut anno Christi addatur triennium, quia tertia Indictione seu anno quarto cycli indictionalis, juxta communio-rem antea re-
latam opinionem, Christus natus est, & dividatur iste annorum numerus cum additione triennii con-
junctus arithmetice cum quindenario, sic is, qui remanet infra quindecim, annum Indictionis con-
stituet. Exempli gratia, si facta divisione reman-
serit numerus simplex, erit Indictio prima, si bina-
rius, secunda, si ternarius, tertia, & sic consequen-
ter usque ad quindecim. Si post factam divisio-
nem nihil remanserit, Indictio erit quinta decima
& ultima. Add. Covarr. cit. c. 12. qui rem eodem
modo explicat: *Annis Christi, inquit, additur
triennium, omnisque annorum numerus per quinden-
na dividitur, ut tandem annus, qui super est, Indi-
ctionem constituat, quemadmodum præter Accur-
sum, Speculatorem & alios docet Beda lib. de nat.
rer. cap. 47.*

§. VI. Admodum eleganter Excellentiss.
noster VVeigel. cit. loc. Indictionis computationem
evolvit, cujus proinde verba & exempla huc lubet
appo-

apponere, sunt autem talia: Will man wissen, was dieses oder jenes Jahr nach Christi Geburt gezelet, vor eine Römische Zinszahl habe, so setzet man 3. zu der gegebenen Jahres-Zahl; Die Summa dividiret man mit 15. was bleibt, ist die begehrte Zins-Zahl. Zum Exempel, die Zins-Zahl des 1660sten Jahrs ist 13.

Denn 1660

$$\begin{array}{r}
 3 \\
 \hline
 \text{divid. } 15 \overline{) 1663} \quad 1 \\
 15 \\
 \hline
 16 \quad 1 \\
 15 \\
 \hline
 \text{Bleibt } 13 \quad 0
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 3 \\
 \hline
 \text{divid. } 15 \overline{) 1663} \quad 1 \\
 15 \\
 \hline
 16 \quad 1 \\
 15 \\
 \hline
 \text{Bleibt } 13
 \end{array}$$

Pergit Dn. VVeig. Sind es aber Jahre vor Christi Geburt, so procedirt man verkehrt, wie oben, man addirt 12. oder subtrahirt 2. was kömmt dividirt man mit 15, was bleibet, zeigt die Stelle des Jahres in der Reihe des Zins-Circkels, aber hinter sich gezelet, als in dem 3950. Jahr vor Christi Geburt ist der Römische Zins-Zahl 2.

E

Denn

Denn die erste Art

	1950	
adde	12	
	3962	2
divide	15	
	30	!
	96	6
	15	
	90	!
	62	4
	15	
	60	!
Bleibt	2.	!

1 3 2
 3 9 6 (2 (264
 1 5 5 5
 1 1

Bleibt 2.

Die andere Art ist :

$$\begin{array}{r} 3950 \\ \text{Subtrahere} \quad 3 \\ \hline 3947 \\ \text{divid.} \quad 15 \end{array} \quad \begin{array}{l} | \\ | \\ | \\ | \end{array} \quad \begin{array}{l} \\ \\ \\ 2 \end{array}$$

30

30 !

94 | 6
15

90 !

47 | 3
15

45. !

Bleibt 2. !

I 3 I (2
3 9 4 7 (263
I f f f
I I

Bleibt 2.

Das ist vor sich gezelet 2. die begehrte Zins-Zahl.
Hactenus Dn. Weigelius.

§. VII. Ut res ad oculum pateat, inquire-
mus iu annum Indictionis hodiernum. Currit
autem annus à nato Christo 1673. cui addendi tres,
& erit annus 1676. hunc dividimus cum 15. sequenti
modo :

I
I 2 I
I 6 7 6 (III
I f f f
I I

Videmus hic numerum decimum quintum centies
& undecies extare, & præter eum remanere unde-
cim,

cim, curret itaque hoc anno 1673. Indictionis centesimæ undecimæ annus undecimus, seu, ut nos loqui amamus, Indictio Undecima, die eilffte Römer Zins-Zahl. Ulterius operatio Indictionis futuri anni 1674. hoc modo institui debet:

$\begin{array}{r} 1674 \\ \text{add. } 3 \\ \hline 1677 \end{array}$	$\begin{array}{r} \text{I} \\ \text{I} \ 2 \ 2 \\ \text{I} \ 6 \ 7 \ 7 \ (111 \\ \text{I} \ 5 \ 5 \ 5 \\ \text{I} \ \text{I} \end{array}$
--	---

hic residua sunt 12. E. dicitur Indictio duodecima. Porro anni 1677. Indictio h. m. inquirenda erit:

$\begin{array}{r} 1677 \\ 3 \\ \hline 1680 \end{array}$	$\begin{array}{r} \text{I} \\ \text{I} \ 3 \\ \text{I} \ 6 \ 8 \ 0 \ (112 \\ \text{I} \ 5 \ 5 \ 5 \\ \text{I} \ \text{I} \end{array}$
---	---

hic nihil remanet. E. erit Indictio quinta decima. Si jam subjiciatur subsequens Servatoris nostri annus 1678. apparebit iterum se offerre Indictionem primam.

$\begin{array}{r} 1678 \\ 3 \\ \hline 1681 \end{array}$	$\begin{array}{r} \text{I} \\ \text{I} \ 3 \ (1 \\ \text{I} \ 6 \ 8 \ \text{I} \ (112 \\ \text{I} \ 5 \ 5 \ 5 \\ \text{I} \ \text{I} \end{array}$
---	---

hic

hic numerus residuus simplex indicat Indictionem primam.

§. VIII. Probe autem notandum est, quod per Indictionem non designetur ordinaria temporis computatio, adeoque ex usu recepto non soleat ipsa Indictio h. e. tempus tria lustra completens instrumentis inferi, sed cujusvis Indictionis solummodo annus currens, qui analogice hodie Indictio dicitur, ita ut anno Indictionis primo dicatur currere Indictio prima, secundo secunda, & ita porro usque ad numerum determinatum, uti itidem tradit Dn. VVeig. *cit. loc.* quando ait: Es sind aber nicht so wohl nach dieser Reihen ihrer Anzahl, wie nach den Olympischen Jahr-Reihen die Zeiten ordentlich nach einander gezehlet, als nur die sonst lauffenden Julianischen einzelnen Jahre mit einer Zahl von dieser Zins-Reihe, welche jedes Julianische Jahr betreffen, bezeichnet worden. Accuratè autem si loqui velimus, dicendum foret, annum nostrum millesimum, sexcentessimum, septuagesimum tertium completi Indictionem centesimam undecimam, ejusque annum undecimum; Usu vero fori id non observatur, sed absorbetur numerus Indictionis currentis & exprimitur solummodo annus illius Indictionis.

nis. Alias memoriae gratia modus computandi & inveniendi Indictionem his inclusus est versiculis :

*Si per quindenos Domini diviseris annos,
His tribus adjunctis, Indictio certa patebit,
Si nihil excedit, quindena Indictio currit.*

ad quorum meliorem intellectum praecipue conducit, quod supra fusius monitum, annum Indictionis primum dici Indictionem primam & sic consequenter, usque ad quintum decimum annum, qui decimae quintae indictionis nomen sortitur.

§. IX. Omnis autem Indictio, quod nostri Notarii bene observare debent, uti à *Septembri* incipienda *l. fin. C. de ann. & trib.* ita etiam, nisi anni periodum excedere velint, eodem rursus finienda est. Rationem hujus rei hanc tradit Speidel. quod eo Constantino M. per signum Crucis victoria de tyranno Maxentio indicata & obtenta fuerit. Probabiliorem reddit VVehner. in *Obs. pract. sub voce Römer Zins-Zahl*, qui putat, factum hoc propter commodissimum totius anni tributa solvendi tempus; Isto quippe adest ubertas fructum eo-que melius ac facilius solvi possunt debita, quemadmodum hodieque plurimis in locis videmus
au-

autumnale tempus exquirere onerum civilium præstationem maximam.

§. X. Sed de eo hic controvertitur, à quo præcise *die Septembris* initium capiat Indictio? Nonnulli terminum ejus primum dicti mensis diem constituunt, quod eo olim tributorum exactores proprium munus auspicati fuerint, & hoc etiamnum in imperio orientali frequentatur, ac à quibusdam à Covarr. citatis approbatur. Pontificii, ne diversam tempus distingvendi rationem constituent, Indictionis cursum ordiuntur à tempore nativitatis Christi, ac punctum ejus à quo statuunt Cal. Januar. ut cum ordinario anni lapsu simul Tributarius seu Indictionalis currat ac renovetur. Hoc autem, quantum ex antiquitate constat, vix ante seculum septimum invaluisse colligimus, quandoquidem in actis Ecclesiasticis Sextæ Synodi Constantinopoli habitæ idem circa initium Indictionis servatum fuit à Pontificiis tabellionibus, quod à Cæsareis. Unde rectius nostrates putant, ab *Octav. Cal. Octobr.* h. e. à *quarto vicesimo Septembris die* primum Indictionis momentum currere, annoque præterlapso eodem iterum finiri; Hoc enim non solum probatissimis probatur Viris. Vid. *Excell. nostr. VVeig. c. l. Bed. de natur. rer. c. 47.*

Joan.

Joan. Lucid. *lib. de vero die Pass. Christi c. 7.* Sed & usu apud nos receptum est. Unde & omnes tabelliones Cæsarei annum Indictionis non æqualiter dimetiuntur cum anno Juliano, sed potius quartum vicesimum Septembris diem, tanquam terminum Indictionis à quo, studio observant. Conf. Covarr. *cit. lib. 1. Var. Resol. c. 12. num. 6.* qui hæc fusius explicat. Et ex hoc diverso computationis modo nascitur divisio Indictionis in *Constantinopolitanam, Pontificiam & Civilem.* Constantinopolitana cursum suum orditur à primo Septembris die; Pontificia à Calendis Januariis; Civilis vero, quæ penes nos observatur, à quarto vigesimo, ut dictum, Septembri.

CAPVT IV.

INDICTIONIS CAVSAS

DESIGNANS.

§. I.

Perlustrata Indictionis Romanæ origine & calculo ad perfectiorem illius cognitionem non parum faciet, si in ejus causas inquiramus, cum scire sit semper causas cognoscere. Aristot. *lib. 1. post c. 2.*

§. II. Es.

§. II. *Efficiens itaque Indictionis causa fuit* Majestas, quæ ad promovendum publicum Romani imperii bonum talem munerum præstationem subditis imposuit, ut esset subsidium aliquod extraordinarium, quod secundum vires cujusque patrimonii solveretur. Solus enim Imperator Indictionis jus ita sibi reservavit, ut nec Præsides, nec supremi Magistratus quicquam tributi imponere queant, idque ei competit ratione Supremæ Jurisdictionis, qua mediante pro publica necessitate præter præstationes ordinarias etiam extraordinarias recte exigit. Quæstionem istam: An Princeps pensiones extraordinarias necessitatis casu aliquandiu durante in Legis necessitatem recte mutet? nostram non faciemus, adducemus saltem verba Boxhorn. *qui lib. 1. cap. 10. num. 56. Pol. vult,* quod tributa semel imposita facile tolli non debeant, licet causa & necessitas exigendi fuerit sublata. Jung. Klock. *de Contrib. cap. 2. n. 99.* & Petr. Ant. de Petra *de Potest. Princ. cap. 4. n. 88.* Hodie in nostra Republica talismodi munera imponit (1) Imperator in imperio cum consensu Statuum necessitate exigente ad pacem & tranquillitatem conservandam. (2) Status imperii suis subditis ex Jure Superioritatis, cum consensu tamen Statuum

Provincialium, (3) ex concessione singulari Imperii Nobiles liberi ac immediate imperio subiecti. Dn. Fritsch. *in Man. Jur. publ. sub voc. Collecta*. Sicut vero Majestas est causa efficiens Indictionis in hoc priori significato, ita quoque erit in postrema significatione, quatenus denotat certum spacium temporis, ac trium lustrorum intervallum, quod præter alios textus nostra *Nov. 47. cap. 1.* abunde demonstrat, ubi ab Imperatore nostro Justiniano præcise Indictionum enumeratio & adjectio in Instrumentis requiritur, Patet simul hoc ex illis, quæ de Origine Indictionis supra fusius exhibita sunt.

§. III. *Causa Indictionis impulsiva*, quat. scil. denotat spatium temporis quindecim annis constans, non tam fuit nova Temporum distinctio, quippe quæ antea per Olympiades perinde ut nunc per Indictiones obtinuit, quam hæc ut subditis præsertim in longe remotis provinciis degentibus tributorum solvendorum tempus significetur. Tantus enim tunc temporis erat populorum numerus, tanta provinciarum amplissimarum ac longe lateque diffitarum copia, ut vel in sola tributorum exactione integer fuisset insumendus annus, nec tamen sine magno labore variaque

riaque incommodorum præensione colligi omnia potuissent. Quare hujus rei intuitu, & ut pluribus exceptionibus obviam iretur, nullum salubrius putarunt arripi posse remedium, quam tributorum solutioni certum temporis intervallum præfiniendo, Indictionemque dicta ratione introducendo. Fuit hoc è re tam subditorum quam fisci; Illi enim curam rei domesticæ eo potuerunt dirigere, ut sub cujusvis lustri finem onera lege definita sine substantiæ deminutione præstare valerint: Fiscus autem unoquoque quinquennio in tantum fuit auctus, ut non solum omnibus hostibus resistere, sed & longe splendidius adornari potuerit imperium. Vid. VVehner. *in Obs. pract. sub voc. Römer Zins-Zahl.*

§. IV. Objectum Indictionis in posteriori significatu est tributum triplex, quod pendebatur in auro, argento & ferro. Etenim Indictio non ob id in tria lustra fuit distincta, quod primo Asia, secundo Africa, & tertio Europa censeretur, ut putat Lucas de Penna *in l. Indictiones C. de ann. & trib.* quæ sententia in antecedentibus jam tum notata fuit, sed quod triplex tributi genus præstandum fuerit; Videlicet lege cautum erat, ut sub primi lustri finem penderetur *Aurum*, quod, cum sit nobi-

lissima metallorum species, ita dabatur in Symbolum supremæ potestatis ac Dominationis, atque pro conservanda Republica, vel, juxta alios, pro simulachris constituendis reponebatur in ærarium. Secundo lustro finito præstandum erat *Argentum*, ut ab eo militibus præberentur stipendia, nec per hoc ærarium deminueretur; Et denique tertio *as & ferrum* tam ad novorum armorum fabricationem quam attritorum reparationem. Atque ab hoc triplici Indictionis objecto alia Aurea, alia Argentea, Ferrea alia nuncupata est Indictio. Hoc assertum post Speculatorem §. 2. Col. 2. de Edit. Instrum. approbant Bertazol. de Claus. Instr. concl. 4. Speidel. ad voc. Indictio. Besold. & VVehner. sub voc. Römer Zins-Zahl. Illud tamen, quamvis sine ulla ratione probabili adjecta, rejicit Covarr. cit. l. 1. Var. Res. c. 12. num. 5. ut exinde appareat, nec hanc distributionem Indictionis per præstationem auri argenti & æris ab omnibus approbatam esse. Vid. Dn. VVeig. cit. loc.

§. V. Ad formam Indictionis pertinet modus computandi in c. antecedenti fusius traditus. Effectus denique Indictionis temporis spatio certo constantis itidem unius generis haut est. Nam (1) operata est apud omnes nationes, quas Romani sibi

sibi fecere tributarias, justam statuto tempore tributorum solutionem, quæ alias propter difficultatem transitus vix potuisset obtineri. (2) Per eam simul temporum cursus designatus est accuratior, unde eam quoque Imperator noster adhibuit *in l. 2. C. de Just. Cod. conf. §. ult. ibi*: Septimæ Indictionis. Et denique (3) Instrumenta sunt convalidata & adhuc hodie convalidantur, ut patet ex *Const. Maxim.* Quapropter Imperator noster appositionem Indictionis in Instrumento adeo requirit, ut extra eam illud suspectæ reddatur fidei, per *Nov. nostram 48.* ubi inter solennia Instrumenti hæc Indictio refertur. Convenienter hoc illustrat prælaudatus *Dn. VVeig. cit. loc. in verbis*: Und damit man seiner desto eher sich zu erinnern habe, so ist befohlen worden, daß die Jährliche Zins-Zahl allezeit den Gerichts- und andern Acten von den Notarien einverleibet werden sollen, welches noch heutiges Tages in acht genommen wird.

CAPVT V.

DE

V S V INDICATIONIS
HODIERN O.

F 3

§. I. Na.

§. I.

Natura Indictionis juxta duplicem ejus significatum ea, qua potuit, brevitatem huc usque explicata, superest, ut videamus, an & ejus, quatenus in posteriori significatione considerata est, in nostra quoque Germania aliqua sit utilitas. Esse autem & hodie magnum Indictionis usum primo constat ex Juris Civilis Romanorum in fora nostra receptione, de qua paucula hic apponere lubet. Ex quo namque illud post diutinas tenebras, quibus statim post obitum Justiniani latuit, tandem Irnerii opera illustratum ac à summa æquitate primoribus Italiæ commendatum non solum in scholas, sed & fora Italiæ recipi ac usu approbari cœpit, noluerunt Germani, qui tunc uni cum Italis Imperatori erant subiecti, alienis vivere Legibus; Quare seculo quinto decimo, quo usus hujus Juris in Italia ad culmen pervenit, passim cœperunt in Germania Scholæ Regiæ ad exemplum Italicarum fundari; Proinde ut idem, quod in Italia floret, jus in omnibus quoque Germaniæ finibus innotesceret, vocatis ex Italia Juris Professoribus magis magisque ejus autoritas in Germania est aucta, ut non solum in Scholis publice doceri, sed & tacita Imperatorum conniventia in fora recipi cœperit, quod

quod tamdiu usu frequentatum fuit, donec tandem expressum Imperatorum ac Statuum Imperii Decretum accessit, ut secundum illud ubique causæ dubiæ deciderentur, Vid. Ord. Cam. *de anno 1500. §. Ordnen, setzen etc. verb. nach laut gemeiner beschriebenen Kayserlichen Rechte.* Add. Lehmann. *in Chron. Spir. l. 1. cap. 21. p. 337.* Dn. Conring. *de Orig. Jur. Germ. c. 23. & c. 32.* Quemadmodum igitur hoc ius tam ad causas decidendas, quam ad actiones iuste ac solenniter peragendas in fora nostra receptum est; Ita non potuere non solennia eo determinata nec honestati repugnantia, inter quæ & Indictio est, cum isto jure recipi, ususque eorum ad nostra tempora accommodari.

§. II. Præter hanc Juris Romani receptionem usum Indictionum modernum confirmat ipse Carolus IV. in Proœmio Auræ Bullæ *sub fin.* in verbis: *Sub anno Domini millesimo, trecentesimo, quinquagesimo sexto, Nona Indictione IV. Idus Jan. Regnorum nostrorum anno decimo, Imperii vero secundo.* In Germania Edit. A. B. hoc ita redditum est: Im Jahr des Herrn Tausend, Dreyhundert, sechs und funffzig, der vierdten Indiction, am vierdten Idus, oder neunden Tag des Monats Januarii, unsers Reichs im Zehenden, und Kayser-

serthumbs im ersten Jahre. Et ita legitur in novissima Editione anno 1660. typis excusa; Quia autem exemplar Latinum ab hoc Germanico expresse recedit & nonam Indictionem supponit, quæ etiam anno millesimo, trecentesimo, quinquagesimo sexto juxta operationem arithmetica convenit, ideoque palam est, mendum quoddam ab incuria transcriptorum in Germ. vers. irre-
pisse. Dn. Bechm. *ad Pand. Tit. de Orig. Jur. num. 76.* Alias, quod Indictionum tunc temporis quoque magnus fuerit usus, exinde sufficienter patet, quod Carolus IV. in A. B. eam annotaverit.

§. III. Denique usum Indictionis præcipue confirmat Constitutio Maximiliani *de anno 1512.* §. 3. cujus verba hæc sunt: Und nachdem von gemeinen Rechten, Brauch, Übung und Gewohnheit eingeführet ist, daß in Aufrichtung der offe-
nen Instrumenten und ihrer Solennitäten die Form gehalten: Nämlich, daß im Anfang nach Anrufung Göttliches Namens, von dem alle Gutthat kommt, die Jahr-Zahl unsers Heils, Römische Zins-Zahl Indictio genannt, der Na-
me des Obersten Fürsten, darnach Monath, Tag, Stunde, Wahlstadt, und an welchen Ort derselben, dann der Inhalt beschehener Hand-
lung,

lung, etc. gefeket werde, darumb so gebieten und ordnen wir, dieselbe Form forthin in acht zu nehmen, nichts desto minder vorbehalten, was sonst von eines jeden Orts, Gewohnheit zu halten were, etc. His verbis Maximilianus præceptum de Indictionibus curate adhibendis nostra *Novell. 47. in Proëm.* ibi: *Consules etenim & Indictiones,* & c. 1. ibi: *Et tertio loco Indictionem* propositum expresse renovat, in simulque totius *Novellæ* dispositionem approbat, ceu ex collat. *nostr. c. 1. §. ult.* cum cit. *Const. Max.* luculenter patebit. Accedit quotidiana experientia, cum singulis Calendariis, quæ in manibus nostris versantur, Indictionem ex hac procul dubio ratione in frontispicio circa temporum numerationem à Compilatoribus eorum adjectam esse videamus.

§. IV. Quibus autem in causis usus Indictionis potissimum emineat, multis inquirendum non est; Ultro quippe liquet tam ex *Novella Justiniani*, quam *Constitutione Maximil.* quæ clausulas solennes Documentis, h. e. Instrumentis, inserendas præscribunt. Altioris momenti quæstio est; Utrum omnibus Instrumentis adjicienda sit Indictio? quod quidem cit. A. B. svadere videtur, indistincte tamen neutiquam affirmandum erit.

Quædam enim literæ ex sua natura tantæ sunt efficaciam, ut non opus sit, majoris validitatis ergo omnia solennia jure civili determinata addere. Tale est Instrumentum publicum absolute ac simpliciter tale, quod immediate publica autoritate est munitum, sive apud acta publica, Magistratum scilicet, formatum, sive ex archivo publico prolatum sit *l. fin. C. de re jud. l. 30. cum l. seq. C. de donat. l. 10. de prob.* Nec obstat, quod Justinianus in *Const. de Just. Cod. conf. circ. fin.* Indictionem adhibuerit, & novissime Carolus IV. in *Pragmatica Sanctione sc. A. B.* idem observaverit, siquidem illud non ex necessaria quadam legis dispositione, sed ex mera voluntate majoris solennitatis gratia, & ut rei graviter ostendatur, factum esse probabiliter colligimus. Nam judicis autoritas omnes solennitates supplet, ut in judicialibus Documentis necessaria non sit, Wesenb. in *Par. ff. h. t. num. 5.* Quædam vero ejus sunt conditionis, ut ex se & sua natura exiguam habeant autoritatem, ut sunt omnia instrumenta privata, de proprio gesto à persona privata scripta, quæ cum non sint ad plenam rei fidem probandam confecta, non possunt per nudas solennitates Legibus præscriptas convalidari, aut plena probatio iis attribui. Hinc quamvis Indictio-

ditionem Epistolæ vel chirographo vel alii Instru-
mento privato inserueris, vix tamen maiorem pro-
bandi vim ei addes, quia per hoc nec publici nec
solennis Instrumenti naturam induit, sed manet in-
strumentum privatum, contra scribentem qui-
dem, non vero pro scribente probans. *l. 5. l. 6. l. 7.*
C. de Probat. ibique Dn. Brunn. Nov. 48. c. 1. §. 1.
Dn. Carpz. Part. 1. Const. 17. def. 34.

§. V. Quare remotis publicis ac privatis
solum agemus de quasi publicis ac solennibus à
Notario confici solitis Instrumentis. Est autem
Instrumentum quasi publicum scriptura in forma
solenni ac probante per Notarium publicum ad
hoc requisitum ac rogatum confecta. Dividitur
in *Protocolum* sive Imbreviaturam, cuius mentio
fit in *Nov. 44. c. 2. §. Transumptum* seu Authen-
ticum & Originale. Illud nihil aliud est, quam
summaria quædam totius actus annotatio memo-
riae causa facta, ut postea exinde Instrumentum in
solenni conficiatur forma. Hoc vero dicitur,
quod ex Protocollo solenni forma h. e. praefatio-
nibus & clausulis consuetis desumptum non sum-
marie, sed plene rem gestam exponit. Quamvis
vero Protocolum fidem quoque mereatur, adeo,
ut & illi, si cum Transumpto pugnet, & requisita

in Const. Max. de anno 1512. §. Und wiewohl ein
 Protocoll &c. proposita habeat, standum esse pro-
 nunciaverint Domini Scabini Lipsienses apud
 Carpz. *P. 1. Const. 17. def. 44.* Tamen ad illud In-
 dictio neutiquam, sed demum ad Transumptum
 ejusque solennitates & clausulas consvetas perti-
 net. Personae à quibus haec solennia instrumen-
 ta confici debent, vocantur Tabelliones s. Notarii
l. 17. C. de fid. Instr. l. 2. C. de Eunuch. Et hi in jure
 Justiniano à tabulariis *Nov. 44. pr.* distinguntur:
 Tabularii namque propriè negotiis civitatum aut
 provinciarum inserviunt, earumque chartas & ra-
 tiones conficiunt, *vid. l. 1. & l. 7. C. de Exact. trib.*
l. 1. C. de immun. nem. conced. Hanc autem pote-
 statem conficiendi Instrumenta Notarii aliis man-
 dare nequeunt, *arg. l. 1. de off. ejus cui mand. est Ju-
 risdict.* Proprie quoque loquendo Jurisdictionem
 voluntariam non habent, secus ac opinatur
 Gail. *1. obs. 1. num. 13.* sed specialiter tantummodo
 auctoritate Imperatoria sunt creati, ut de actibus
 voluntariæ Jurisdictionis instrumenta conficiant,
Vid. Dn. Hahn. ad VVesenb. de fide instrum. n. 4.
 Et ex his sufficienter patet, quod Doctor Juris in-
 strumentum tale neutiquam conficere possit,
 quamvis hoc Berlich. *P. 1. Dec. 43. num. 50.* ex hoc
 prin-

principio, quod qui plus possit, etiam minus possit, asserat, ob id refutatus à Carpz. *lib. 6. Resp. 18.*

§. VI. Conscribi potest Instrumentum à Notario in qualibet materia, sive in pergameno, sive in papyro, perinde ut Testamentum, juxta §. 12. *Inst. de Test. ord.* Licet vero juxta Constitutionem Maximil. de anno 1512. §. item die Notarien 16. propter majorem durationem in membranis scribendum sit, attamen & in papyro fieri posse, inter alios testatur Reyger. *Obs. Mynsing. Cent. 1. obs. 80.* adeo ut non tam stricte prædicta Constitutio observetur. Ad formam vero Instrumenti quasi publici sequentia in dicta *Const. Max.* præscripta solennia requiruntur: Videlicet (1.) auspiciandum est Instrumentum ab Invocatione nominis Divini; Sic enim Maximil. ait: *Daß im Anfang nach Ausruffung Göttlichen Namens.* De Jure Civ. aliud obtinet, prout *arg. Nov. 47. c. 1.* testatur Emeric. à Rosbach. *in Prax. Civil. tit. 62. num. 5.* ubi in simul hoc addit, illam Invocationem omissam non vitare Instrumentum, qua in re ad usum fori provocat. Sed melius forsitan erit, ad disputationes evitandas illam adjicere, propter dictam *Constit. Imperialem.* (2.) Ponendus est annus Servatoris nostri, die Jahr-Zahl unsers Heyls. (3.) No-

men Imperatoris, der Mahme des Obersten Fürsten. (4.) Indictio, vulgo Römer Zins-Zahl. (5.) Tempus h. e. mensis, dies & hora. (6.) Locus in genere & in specie, h. e. loci locus, die Mahlstadt, und an welchem Orth derselben. (7.) Summa negotii. (8.) Testes eorumque omnium manifesta descriptio. (9.) Notarii scriptio, subscriptio & corroboratio, qui non agnationis suæ, led Notariatus sigillum apponere debet, cit. Const. §. die Notarii sollen. (10.) Denique rogatio Notarii seu facti commissio, non quidem de Jure Civili, sed *dict. Const.* requiritur, cit. §. Und nachdem. Vid. Dn. Hahn. *ad VVesenb. de fid. Instrum.* Dn. Eckolt. *ad ff. de fid. Instr.* §. 6.

§. VII. Ex his Instrumenti quasi publici requisitis manifestum est, necessario in iis Indictionis faciendam esse mentionem. Etenim non alia de causa hujusmodi instrumenta publica sunt, aut plenam probandi vim merentur, quam ob formam solennem Legibus præscriptam, quæ si deficiat, vix majorem quam Instrumenta privata fidem aut probationem facient, VVehn. *in Obs. pract. sub voc. Römer Zins-Zahl.* Inde sequitur (I.) quod, nisi consuetudine aliter receptum sit, omissione Indictionis vitietur Instrumentum, pertinet enim, ut
jam

jam dictum, ad formam Instrumenti, in qua si quid omissum fuerit, Instrumentum nihil probat. Itaque si infirmatur omissione Signeti Notarii, omissione loci, temporis, aliarumque solennitatum, Carpz. 3. *Resp.* 55. certum & illud erit, vitari etiam omissione Indictionis, quia pro hac æque ac aliis solennibus æquales rationes militant. Imo in tantum Indictionis neglectu vitatur instrumentum, ut quamvis Notarius spacium pro Indictione adjicienda reliquerit, vel Indictionem quidem adjecerit, annum vero ipsius non suppleverit, idem quoad nullitatem Instrumenti obtineat. *Ruin. l. 4. Consil. 23. n. 4.*

§. VIII. (II.) Non solum omissione, sed & erronea adscriptione infirmatur instrumentum, uti testatur Umm. *ad Proc. Disp. 17. th. 3. n. 13.* Ita si ex Nostratibus quispiam cursum Indictionis extendat ultra statutum terminum, quo finitur, v. g. ultra 24. Sept. videtur hoc ex crasso ac supino juris errore facere, adeoque hæc Indictionis appposito quæ fallax est, non confirmat, sed infirmat instrumentum. Nec juvabit eum Pontificiorum supputatio, juxta quam nihil erroris commissum videtur, quoniam nos non Pontificium, sed civilem computandi modum tam hic quam alias sectamur.

mur. Si quoque Indictionis annus per errorem appositus minime conveniat anno Domini, præsumendus est potius error in Indictione, quam anno Domini, cum is facilius quam Indictio hominibus notus sit, *Cov. lib. 1. var. res. c. 12.* Et quamvis (III.) ex annis apposis dignosci possit Indictio, nihilominus tamen necessaria est expressa ejus mentio, ita ut ea vel implicite adjecta vel plane omissa Instrumentum vitietur, ob id, quia pertinet ad partes Instrumenti essentielles. Eadem ratione videri posset superflua solennitas Signeti Notarii appositio, cum scriptione, subscriptione ac Sigillo consueto sufficienter corroboratum appareat; Verum quia & Signeti adjectio refertur inter partes Instrumenti essentielles, expresse peræque ut Indictio adjiciendum erit.

§. IX. Hinc nec (IV.) Princeps potest de potestate ordinaria vitium Indictionis stantibus requisitis cit. Max. Const. supplere, uti tradit Natta *Conf. 47. l. 1. num. 4.* Ordinaria enim potestas Principis, quæ ei circa Instrumentorum confirmationem competit, subsistit tantum in solennibus externis formam Instrumenti essentialem non concernentibus; Ad ea autem, quæ ipsam rei substantiam concernunt, uti est Indictionis adjectio, non est

est regulariter extendenda, nisi consuetudine loci aliud observetur. Atque ex his (V.) generale conclusum deducimus, quod hodie tamdiu pro usu Indictionum sit standum, quamdiu ex stylo fori non apparet, quod specificè Indictionibus & Maximiliani Constitutioni sit derogatum. Quæ enim Jure Civili præscripta, ac novis Imperii Constitutionibus approbata & confirmata sunt, illa præcise sunt observanda, donec jure speciali iis aliquid derogetur.

§. X. Contraria Indictionis sunt I. Consuetudo specialis cujusdam loci illi derogans, quam confirmavit Maximil.*cit. Const. vom Unterricht der Notarien.* §. Darumb so gebieten und ordnen wir, in verbis: was sonst von eines jeden Orts Gewohnheit zu halten were, &c. Siquidem hætenus dicta semper hoc modo proposita sunt: Nisi consuetudo in contrarium appareat. II. Expressa Superioris abrogatio. Quamvis enim olim propter exsolutionem collectarum & accuratorem temporum computationem Indictio sua constiterit utilitate, nihilominus tamen mutatis temporibus, aliave substituta collectarum præstatione, hæc quoque Indictio, quæ alias Juris solummodo positivi est, & quoad tempora moder-

na non adeo magnam sibi vindicat utilitatem, abrogari poterit. Interim tamdiu, uti jam dictum, pro usu Indictionis pronunciandum, usque dum specifica abrogatione vel consuetudine, vel etiam lege facta expresse constet. Sicut vero lege publica Imperii & Constitutione Maximiliani approbata; Ita quoque non nisi lege publica imperii abrogari poterit, de cuius forma quid hodie requiratur, cum Tob. Paurmeister *lib. 2. de Jurisd. Imper. c. 2.* aliisque citatis autoribus demonstrat Dn. Philipp. *in usu Pract. ad Inst. lib. 1. Ecl. 3.* Add. Reinking. *de Regim. Secul. & Eccles. lib. 1. Class. 5. cap. 6.*

Et hæc pro instituti nostri ratione de Indictione Romana dixisse sufficiant. Si fortassis exigua hujus materiæ evolutio tibi B. L. non in totum arriserit, spero tamen, ex parte tibi ob intermixtas ex Jure Rom. antiquitates non displicituram, facileque te omnia in meliorem partem interpretaturum. Interim veluti cum Divini auxilii impetratione hunc laborem auspicati sumus; Ita cum debita gratiarum actione pro benevola assistentia ac concessis viribus eidem ultimam manum imponimus.

INDEX

I N D E X

RERVM PRAECIPVARVM.

CAPVT I. EXHIBENS METHODICAM HV- IVS NOVELLAE EXPLICATIONEM.

<i>Denominatio Novellarum.</i> §. II.	-	pag. 9
<i>Quando Novellae collectae.</i> §. III.	-	p. 10
<i>Editio Novell. Graeca.</i> §. III.	-	p. 11
<i>Versio Novell. latina alia est Juliani, alia vulga- ris.</i> §. IV.	-	p. 12
<i>Quis sit Autor Novellarum.</i> §. V.	p. 13. & 14	
<i>Ad quem Novella 47. scripta,</i> §. VI.	-	p. 14
<i>Quid contineat Nov. 47.</i> §. VII.	-	p. 15

CAPVT II. DE INDICTIONE IN GENERE, EIVSQUE DVPLICI SIGNIFICATV.

<i>Indictionis in Documentis appositio necessaria est.</i> §. I.	-	p. 17
<i>Unde dicatur Indictio,</i> §. II.	-	p. 18
<i>Pensitationum Romanarum quanam fuerint gene- ra.</i> §. III.	-	ibid.
<i>Superindictio, quid?</i> §. III.	-	p. 19
<i>Indictio quatenus est tributum, describitur.</i> §. IV.	p. 20	
<i>Quomodo imposita fuerint indictio.</i> §. IV.	-	ibid.
<i>Pertinet ad munera realia Indictio.</i> §. IV.	-	ibid.

INDEX

<i>An ad ordinaria mel autem alia munera indi-</i> <i>cto referatur. §. V.</i>	-	-	p. 21
<i>Quid hodie Indictioni respondeat. §. VI.</i>	-	-	p. 22
<i>Indictionem præcesit denunciatio. §. VII.</i>	-	-	p. 23
<i>Indictio quoque denotat spatium aliquod temporis,</i> <i>Et hæc significatio in hac Dissertatione præ-</i> <i>supponitur. §. VIII.</i>	-	-	p. 24
<i>Cur quindecim anni ad indictionem requirantur,</i> <i>varia referuntur sententiæ. §. IX.</i>	-	-	p. 25

CAPVT III. DE INDICATIONIS ORIGINE ET COMPUTATIONE.

<i>Origo Indictionis. §. I.</i>	-	-	p. 27
<i>Varia referuntur sententiæ. §. II.</i>	-	-	p. 28
<i>Communior proponitur. §. III.</i>	-	-	p. 29
<i>Approbant illam J. Et. §. IV.</i>	-	-	p. 30
<i>Computatio Indictionis. §. V.</i>	-	-	p. 31
<i>VVeigelius Indictionis computationem evoluit. §.</i> <i>VI.</i>	-	-	p. 32. & 33
<i>Computatio ulterius illustratur. §. VII.</i>	-	-	p. 35
<i>Per Indictionem non designatur ordinaria temporis</i> <i>computatio. §. VIII.</i>	-	-	p. 37
<i>A quo mense incipiat novus annus Indictionis. §. IX.</i>	-	-	p. 38
<i>A quo die, in specie. §. X.</i>	-	-	p. 39
			Amo-

A modo computandi oritur quedam divisio Indictionis. §. X. - - - p. 40

CAPVT IV. INDICATIONIS CAVSAS DESIGNANS.

Causa Indictionis efficiens. §. I. - p. 40
Quis penes imponat collectas. §. II. - p. 41
Quanam causa Indictionum impulsiva. §. III. p. 42
Objectum Indictionis. §. IV. - p. 43
Effectus Indictionis. §. V. - p. 44

CAPVT V. DE VSV INDICATIONIS HODIERNO.

Confirmatur (1.) usus Indictionis ex receptione juris Civilis. §. I. - p. 46
(2.) Per Auream Bullam. §. II. - p. 47
(3.) Per Constitutionem Maximiliani. §. III. p. 48
Quibus in causis Indictio adhibeatur. §. IV. p. 49
In Instrumentis à Notario conficiendis Indictio necessaria est. §. V. - p. 51
Requisita Instrumenti à Notario conficiendi proponuntur. §. VI. - p. 53
Omissa Indictione vitatur Instrumentum. §. VII. pag. 54
Etiam erronea adiectione. §. VIII. - p. 55
Licet ex annis apposis dignosci possit Indictio. p. 56

INDEX RERVM PRAECIPVARVM.

An Princeps possit supplere vitium Indictionis. §. IX.

pag. 56

Contraria Indictionis adjiciuntur. §. X.

p. 57

Man hat, zu Erfüllung des Platzes, so viel derselbe vergönnen will, (Tit.) denen Herren Liebhabern mebrere Dispp. angeben, und darbey diensflich melden wollen: Daß solche, wie gegenwärtige, ebenmäffig zu Jena in der Hellerischen Buchdruckerey, (mit einem gedruckten Catalogo, der bereits biß in das 7te Alpabetb angewachsen ist, und noch viel 1000. Stücke, von allerhand in alle Facultäten einschlagende Dispp. in sich fasset,) um billigen Preiß zu haben sind, als:

Slevogtii de foro gestæ administrationis.

Schoepfferi de pulmone infantis natante
vel submergente.

Mülleri de conniventia.

Lynckeri de eo quod justum est in aresto for-
rensis, sive extranei.

Slevogtii de advocatia imperatoris ecclesiast.

Struvii de contractibus Principum.

Mülleri de subtili disputandi ratione in causa
publicæ utilitatis rejicienda.

Falckneri de jure retractus legitimo.

Ziegleri de donatione inter vivos.

Lynckeri

Lynckeri de expulſione conductoris, ſi penſionibus non paruerit.

Mülleri de venatione precaria.

Thomasii larva legis Aquiliæ detracta actioni de damno dato, receptæ in foris Germanorum.

Slevogtii de expenſis deque earundem exceptione.

VVincopii de admittendis & rejiciendis procuratoribus.

Mülleri de homicidio à pluribus commiſſo.

Glaſey de Jurisdictione voluntaria extra territorium non exercenda, occas. L. 2. ff. de off. Proc.

Moſeri de exercitio religionis domeſtico ejuſdemque jure inter eos, qui diverſa ſacra colunt.

Frieſenii de ordine opponendarum à reis exceptionum.

Bechmanni de coronæ opibus.

Lynckeri de archivo imperii.

Kœleri Fata ducatus Alemanniæ & Sveviæ ex antiquis hiſt. german. monumentis proponens.

Zollii de pactis ſucceſſoriis.

Struvii origines & elogia Hoenloica repræſ.

Slevogtii de actione funeraria.

Mejeri de judice ſpoliatore.

Beckeri an & quatenus collegium culpam ab

uno

uno alterove ex suis membris vel antecessoribus
commissam præstare teneatur ? expendens.

Slevogtii de alienatione fisci vel imperatoris
privilegiata.

Schacheri de restricta testatoris potestate.

Manzelii de decisionibus quae fiunt pro au-
toritate.

Lynckeri de compromisso.

Coeleri de regionibus suburbicariis, Bande-
resiis, Baronibus & Paramonariis.

Rothii cautionem de non offendendo sistens.

Conradi de Provasallis.

Gürtleri de appanagiatis in primis imperii
principibus.

Kressii de privilegiis agriculturæ apud Ger-
manos.

Mülleri de possessione à detentore derelicta
vel prodita, occas. L. ult. C. de acquirend. ac retin.
possest.

Struvii ædificiorum privatorum jura pro-
ponens.

Kayseri de æquali statuum imperii origine &
progressu.

Struvii de Jure Sigillorum.

SOLI DEO GLORIA.

Linck, Heinrich,

Diss. ... de indictione Romana, v. Röm. Zinßzahl

Jena 1747

4 Diss. 3282,14

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10960235-4

VD18 15006379-001